

Høringsuttalelse forslag til endringer i produktforskriften kapittel 3

St1 er et nordisk energiselskap som driver med produksjon og salg av drivstoff, elektrisitet, bioenergi og varme. St1s visjon er å være ledende på produksjon og salg av CO₂-bevisst energi, og vårt mål er å utvikle og kommersialisere nye, fornybare energibærere.

St1 takker for anledningen til å komme med høringssvar til Miljødirektoratets høring om endringer i produktforskriften kapittel 3. St1 har følgende innspill og kommentarer til høringsforslaget. For de øvrige områdene i høringsnotatet er St1 Norge enig med Drivkraft Norges høringssvar.

Generelle kommentarer

St1 stiller seg positivt til regjeringens opptappingsplan i omsetningskravene og til alle presiseringene i regelverket som tydeliggjør kravene og øker etterlevelsen. På den andre siden essensielt at det gis en tilstrekkelig tidsramme mellom kunngjøringen av de endelige endringene og tidspunktet for når de trer i kraft. Flere av de foreslåtte endringene vil medføre betydelige tilpasninger i selskapenes prosesser og IT-systemer. For å sikre samsvar trenger bransjen klarhet om hva de nye og endrede kravene innebærer i god tid før de begynner å gjelde, slik at vi kan utvikle nødvendige systemer og prosesser.

Vi ønsker samtidig å uttrykke vår generelle bekymring over endringer i regelverket underveis i året, i sammenheng med mulig gjennomføring av RED II i norsk rett. Slike endringer har betydelige konsekvenser for bedrifter som allerede har signerte kontrakter, bestilte produkter og lagerbeholdninger som påvirkes av de nye reglene. Endringer underveis i året skaper usikkerhet og kan medføre store økonomiske tap, både på grunn av nødvendige tilpasninger i eksisterende avtaler og verdifall på produkter som er anskaffet under tidligere regelverk. For å sikre forutsigbarhet og stabilitet i næringslivet ber vi innstendig om at endringer i regelverket kun implementeres ved årsskiftet, slik at bedrifter kan planlegge og tilpasse seg på en hensiktsmessig måte.

Tydeliggjøring av krav til dokumentasjon av bærekraftskriteriene

Vi refererer til punkt 2.1 i høringsnotatet som lyder: «Tydeliggjøring av at opprinnelsen til råstoff skal dokumenteres. Omsetter skal kunne fremlegge dokumentasjon på at råstoffet er klassifisert korrekt, inkludert avansert råstoff og del B-råstoff (vedlegg V, del A og B).»

St1 er enige i at omsetter skal kunne fremlegge dokumentasjon på hvordan råstoffet er klassifisert, men når det gjelder om klassifiseringen er korrekt må en reviderende instans ta stilling til det.

Tidsbegrensning av bærekraftsegenskaper

Forslaget om at et sett bærekraftsegenskaper ikke kan rapporteres i omsetningskravet når det omsettes mer enn ett år etter innførsel på lokalitet, vil etter vår oppfatning medføre at terminaler i Norge ikke kan brukes til å lagre biodrivstoff lenger, kun til å gjennomstrømme produkt, forutsatt at regelverket kun gjelder for lagring i Norge. I praksis vil dette fjerne muligheten for langsiktig lagring av biopartikler i Norge.

Dersom kravet blir innført, må det spesifiseres i regelverket at det kun gjelder partikler som tas inn i Norge etter at det nye kravet trer i kraft.

Regelverket bør klargjøre hva som menes med "innførsel på lokalitet", med tanke på spesielle tilfeller, for eksempel hvor forsyning skjer med biltransport mellom terminaler innenfor Norge.

Utløpsdato på bærekraftskriterier er ikke et kjent konsept i EUs frivillige ordninger, og vi kan derfor ikke vite hvor lenge tidligere leverandører har holdt bærekraftsdokumentasjonen for produktet. En godt definert overføringsmekanisme (carry-over) ville adressert problemet på en mye mer effektiv måte enn å begrense levetiden på bærekraftsegenskaper på biodrivstoffet.

Dokumentasjon på bærekraftsegenskaper

Forslaget hevder at ISCC krever at bærekraftsdokumentasjon må utstedes senest 30 dager etter en fysisk levering. Dette er etter St1s syn ikke korrekt, da følgende spesifiserer ISCC EU System Document 203 Traceability and Chain of Custody:

«The timely issuing and receipt of sustainability characteristics is crucial for the documentation and verification of the quantity bookkeeping. For this reason, it is recommended that the supplier should issue Sustainability Declarations no later than 30 days following the date of the physical dispatch of the sustainable material.» (© 2023 ISCC System GmbH, 2024)

Strengt krav til overholdelse av en 30-dagers frist vil øke arbeidsbelastningen og være utfordrende på grunn av lange verdikjeder hvor data og dokumentasjon må overføres. Forslaget går ikke inn på konsekvensene av forsinkelse i dokumentasjon.

Oppdaterte regler for massebalansesystem

Behov for videre utredning (punkt 4.2.3 i Høringsnotatet)

St1 Norge støtter innføringen av en godt definert overføringsmekanisme, på lik linje med slike mekanismer i de fleste markeder. I høringsnotatet er det nevnt at det på et senere tidspunkt kan vurderes om det er behov for en fleksibilitetsmekanisme, og dette stiller St1 seg veldig positivt til. Samtidig står det der at det vurderes i forbindelse med innstramming på allokering av bærekraftsegenskaper mellom biodrivstoff og fossilt drivstoff. Å gjøre endringer på muligheten til å allokere bærekraftsegenskaper på fossilt drivstoff vil medføre betydelige utfordringer for industrien. Et eksempel på dette er omsetningskravet til sjøfart, hvor kundene løfter volum innenfor og utenfor omsetningskravet fra samme tank. Dette gjelder også videresalg til andre omsettere fra samme tank som betjener sluttkunder. Dette må vurderes grundig før det innføres i loven.

Krav til avgrensning til lokalitet

En annen viktig avklaring er hvordan den fysiske lokasjonen defineres og fastsettes. For eksempel, vil de sammenkoblede Oslo-terminalene anses som én lokasjon eller flere? Tilsvarende, hvordan vil dette prinsippet anvendes på ITS og vårt raffineri i Göteborg? Presisering i definisjonen av lokalitet er nødvendig for å unngå uklarheter.

Krav til at massebalansesystemet skal gjøres opp hver tredje måned

For å sikre en mer effektiv og forutsigbar prosess foreslår vi ytterligere tydeliggjøring av frister for kvartalsoppgjør og avklaring av hva kravet innebærer. Kan man være i overskudd eller underskudd i løpet av kvartalet i forhold til omsetningskravet? Kan man fleksibelt allokere til tidligere kvartaler i rapporteringsåret, osv.? Vi anser at dette vil medføre økt arbeidsbelastning, særlig i forbindelse med den årlige rapporterings- og revisjonstiden som også Q1 må oppgjøres.

Endringer i krav til revisjon

Regelverket bør klargjøre hva som omfattes av revisjon av massbalansesystemet, og hvilken dokumentasjon som skal legges frem av omsetter til revisor. Uten en slik avklaring vil det være vanskelig å sikre samsvar.

Vi håper de overnevnte punktene kan bidra til en hensiktsmessig utforming av regelverket.

Med vennlig hilsen

Vegard K. Kristiansen

Business Developer, St1 Norge